

Gudstjeneste Skævinge & Lille Lyngby Kirker

den 1. juni 2020

Kirkedag: 2. pinsedag/B

Tekst: Ez 11,19-20; ApG 2,42-47; Joh 6,44-51

Salmer:

SK: 723 * 289 * 292 * 287 * 477 * 725

Gudstjenesten holdt under coronarestriktioner

I beretningen om det aller første kristne menighedsfællesskab, som vi læste om det i teksten fra Apostlenes Gerninger, er det jo lige før, man kan få tårer i øjnene af den idyl og enighed og hjertelighed, der er i denne første kristne menighed. De holdt fast i apostlenes lære. Altså det centrale for dem var, hvad apostlene kunne fortælle om Jesus. De holdt fast i fællesskabet, nadveren og bønnerne. De havde det åndelige fællesskab som det første og konstituerende for resten af fællesskabet. Og de opdagede, at apostlene var blevet Helligåndsudrustet således, at der skete tegn og undere ved dem. Og fordi der var enighed i ånden og det åndelige, så gav det helt sig selv at være fælles om alt og have enighed. Og så kan det jo heller ikke undgås, det ligger nærmest lige til højrebenet, at de også er fælles i lovprisningen af Gud og, at der finder en lovprisning sted, en lovprisning, der er en jubel fra hjertet. Det hjerte, som nu er et kødhjerte og ikke et stenhjerte. Det hjerte de har fået af Gud Herren således, at det slet ikke ligger dem fjernt, at holde sig til Guds ord.

At have et menighedsfællesskab som dette, det er et åndeligt smørhul. Det er åndeligt set noget af det tætteste, man kan komme Paradis på denne jord. Der er endda en enkelt bemærkning om dette fællesskab, der sætter sig ud over rigtig mange andre typer af fællesskaber. I langt de fleste fællesskaber, dér får man efter indsats, nydelse i forhold til

ydelse, eller også bliver der retfærdigt fordelt af fællesskabets goder således, at alle får lige meget. De to principper har vi det bedst med. Men i dette første menighedsfællesskab fik alle efter enhvers behov. Så der er altså ikke en liter mælk, tre stykker kød og fem grøntsager til hver. Der er til enhver efter behov.

Principper om fordeling i fællesskabet er også til debat i storpolitikken i denne tid. Skal f.eks. et land som Italien, som økonomisk og politisk osv. har kørt deres eget land fuldstændig helt hen til afgrunden, og så med coronakrisen oveni er røget helt ud over kanten, skal de virkelig have den hjælp, de har behov, for at blive reddet som nation og folk? Skal vi virkelig betale for det? Selvfølgelig, hvis vi hjælper, så kan de rejse sig, og vi kan igen eksportere til dem og rejse ned og være turister i deres land og købe billig vin og spaghetti bolognese. Så vi kan jo få noget igen af vores hjælp.

Sådan tænker vi ofte, når det handler om at fordele. Jeg skal her ikke stå og tale for den ene eller anden løsning af den aktuelle problematik med Italien, og det har jeg heller ikke forstand til. Men principperne i behov og hjælp og begrundelserne for dem i vores tankegang er det gavnlige, at vi besinder os på, fordi det også siger noget om os som mennesker og om vor forståelse af fællesskab. Og princippet går igen i næsten alle andre former for fællesskaber. Lige for lige, når venskab skal holdes, siger vi. En til dig og en til mig.

Hvis vi lige i dette inddrager en enkelt sætning fra Jesu ord til os i dag, nemlig hans henvisning til, at Gud gav israelitterne manna i ørkenen på vandringen fra Egypten til Israel, så er der det særlige, at Gud gav med det særlige påbud, at enhver skulle samle ind, hvad der var behov for i den enkelte husstand. Deres behov skulle dækkes, ikke deres begær.

Og i den første kristne menighed gjaldt altså samme orden – for en tid. For snart tog begæret over. Ikke lang tid efter splittedes menigheden i strid om netop fordeling af naturalier. Nogle følte sig forfordelt. Med tiden blev de splittet i opfattelsen og efterlevelsen af Guds ord. Teologiske spørgsmål skar dybe grøfter i fællesskabet. Senere i andre kristne menigheder blev Herrens måltid som fællesskabsmåltid et udstillingsvindue i kulinarisk formåen og social status uden plads til enhvers behov, men med masser af plads til enhvers begær. Og resultatet blev ofte, at mennesker blev skubbet ud af fællesskabet. Der blev forskel på mennesker. Det kan godt være, at vi alle er lige for vor Herre, men det er vi altså ikke for hinanden her i menigheden. Altså, hvis Det Ny Testamente skulle være opfundet af mennesker for at forføre mennesker og undertrykke mennesker i et eller andet religiøst opium for folket, som én engang har sagt, så er det godt nok et dårligt programskrift for den sag. For rigtig meget af det, der her fortælles om mennesker er altså ikke særlig glørværdigt. Det tjener ikke sagen særlig godt. Og kirken kan sådan helt overordnet set ikke rose sig af at være kommet ret meget videre. Den første kristne menigheds idyl og åndelighed var en lille vulkanø, der pludselig dukkede op af havet, og forsvandt, da den var udslukt. Begær, løgn, bagtalelse og bedrag blandt høj og lav, amoral og dobbeltmoral og hykleri, lyssky foretagender og direkte kriminel adfærd, magtsky og udnyttelse af andre mennesker, det findes overalt i samfundet, og i kirken. Og hvis fællesskabet alene konstituerede institutionen, så var dens dage talte for længe siden.

Jeg kender mennesker, der har den holdning, at når selv den slags kan finde sted i kirken, så er det ikke noget for mig. Det er så temmelig hyklerisk at tro, at man i en syndens verden kan undgå, at mennesker, der samles i kirken ikke også er syndere. Forskellen på verden og kirken er, at i kirken bør en spade

kaldes for en spade. Synderen bør kaldes en synder og holdes fast i erkendelsen af sandheden herom og konsekvensen heraf. Her bør ikke være nogen undskyldning eller pakken ind i fremmedgørende -ismer. Synd er synd og synderen er en synder. Og det er en sandhed, der ikke er relativ. Den paradisiske menighed findes kun i Paradis. Indtil da må vi leve med, at både indenfor og udenfor kirken, har syndere travlt med at bekæmpe hinanden. Syndere bekæmper syndere, ofte mere ihærdigt end i at finde enhed og enighed i at bekæmpe synden. Og deri er kirken meget ofte på direkte kollisionskurs med sin Herre.

For Kirkens Herre, Jesus Kristus, bekæmper ikke synderen, men synden. Kirkens Herre tilgiver ikke synden; men han tilgiver synderen. Kirkens Herre lader ikke begæret blive tilfredsstillet; men han stiller behovet. Derfor rummer kirken også et retfærdighedsbegreb, der rækker langt ud over selvretfærdighedsbegrebet. Og rigtig meget af det, kirker i dag definerer som den rigtige tro på Gud, er udslag af selvretfærdighedsprincippet, hvor den rigtige tro, den tro, som frelser, har behov for rigtige kirkeordninger og -principper og forståelse af Guds bud. Orgelmusik og Brorson og Grundtvig er altså ikke de eneste rigtige måder at tro på Gud på. Jeg kan nogle gange godt frygte, at vi er rigtig mange, der har de rigtige meninger, der har taget fejl – og hvad så? Hvor mange har vi skubbet ud, fordi de ikke var os rigtige? Der er nogle gange virkelig langt imellem, hvad vi kalder for et troende menneske, og så hvad Jesus kalder et troende menneske, og hvad vi kalder for sand Gudsyndelse og hvad Gud lægger vægt på.

Et banalt eksempel, men alligevel tankevækkende. I vinter var jeg til en spaghettigudstjeneste i en anden kirke. På et tidspunkt skulle vi synge en salme, der ikke stod i salmebogen. Og så

skete noget helt forfærdeligt. De viste salmen på en skærm, der rullede ned fra loftet og delvis dækkede for alteret. Jeg blev helt målløs. Jeg tænkte: Det er da løgn. De dækker af for Guds højhed. Det er jo ugudeligt, det her. Det ville jeg ganske enkelt ikke deltage i, så jeg tav.

Så fik jeg den tanke, lige der midt i kirkerummet, hvor alle andre skrælede i vilden sky i lovprisning af Jesus. Jeg fik den tanke, at Jesus stod ved siden af mig og sagde: Hvorfor vil du ikke lovprise mig? Og jeg tænkte: Hvis jeg nu siger til ham, at det er fordi de har dækket alteret, så vil han måske svare: Det vil altså sige, at du vil ikke lovprise mig, fordi de har skjult et bord bag en skærm, som alle så kan se sangen på? Jeg er næsten sikker på, at Jesus kunne have fortsat: Jeg har ikke brug for det bord; men jeg har brug for dit hjerte. Jeg tænkte: Jeg har vist en dårlig sag her, og jeg må indrømme, at der var noget befriende over at være en del af fællesskabet i lovprisningen af Jesus.

Jeg synes, det er helt vildt befriende, at når Jesus taler om troen til evigt liv, så taler han om dem, der tager imod ham. I dagens ord af Jesus er det kort og præcist: ”Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen; den, der spiser af det brød, skal leve til evig tid.”

Der er skrevet tonsvis af bøger om, hvordan vi så på rette vis spiser dette brød. Hvad det betyder for os. Hvordan vi skal forstå det med Jesu legeme og brødet. Jesus siger ikke: Den, der forstå dette og gør det på rette vis, skal leve. Jesus siger: ”Jeg er det levende brød.” Tag det og spis det, og du har det evige liv. Tag imod, hvad jeg rækker dig, og nyd godt deraf. Jesus siger det i sammenhæng med, at han taler om, at den der tror, har evigt liv. Han taler om sig selv som livets brød. Derfor

er det lysende klart, at det handler om at tro Jesus, som Faderen har udsendt, som livets brød.

Jesus ved, at vi har behov for livets brød. Vi har behov for det brød, som kommer fra Himlen. Men han ved også, at sandheden i dette og om dette, ligger ikke lige til højrebent for os. Og derfor kalder Faderen også selv ad os, som Jesus siger. Faderen drager os selv hen til livets brød, rækker os livets brød. For at vi skal spise til vores behov, fordi vi har behov for livets brød for at leve livet. Vi har brug for Jesus, for at leve det evige liv. Og det brød er ikke kun givet til de rigtige, men til verden.

Livets brød er givet til synderen. For synderen har behov for hjælp. For Jesus bekæmper syndens begær, men han stiller synderens behov.

I kirken bruger vi rigtig mange ord på at sige, hvad Jesus gør. Måske skulle vi bare ved Helligåndens hjælp gøre, som Jesus siger: tro, spis og lev.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.